

Index Argumentorum Decisionum.

moribus, litteris, intentione serviendi Deo ornatum, atque a canonicis impedimentis immunem. Plura curiosa dubia resoluntur: præcipue An Femina, ac Pueri

infantes validè possint ordinari? Tandem recensentur impedimenta 40. è Sacris Canonibus collecta, quorum aliquo detenti non debent ordinari. pag. 188

DE SACRAMENTO ORDINIS.

DECISIO I. ARGUMENTUM.

Nomen *Ordo*, & Verbum *Ordino* plura significant. Ostenditur quid propriè denotent in præsentì materia de Sacramento Ordinis. Plures probationes de Existentiâ Ordinum majorum, ac minorum in primitiva Ecclesia. Error Calvini, ac Lutheri eosdem Ordines negantium. Quomodo omnes Christiani dicantur esse Sacerdotes à Divo Petro, & à S. Joanne.

SUMMARIUM.

- 1 *Ordo nomen; & Ordino Verbum plura significant; & quæ?*
- 2 *Christus cur Sacerdos secundum ordinem Melchisedech?*
- 3 *Ordo significat aptitudinem Clericorum ad res Sacras.*
- 4 *Ordo accipiendus pro ipsa Ordinatione.*
- 5 *Ordines majores, & minores dari in Ecclesia quomodo probetur ex Scriptura, Summis Pontificibus, & Conciliis?*
- 6 *Jus Canonicum ostendit existentiam Ordinum majorum, & minorum.*
- 7 *Rationis congruitas eandem probat existentiam.*
- 8 *Salomonis ministrorum gradus plurimi.*
- 9 *Antimus prius minores, deinde majores ordines suscepit.*
- 10 *S. Ambrosius eodem modo promotus.*
- 11 *Calvini error in negandis minoribus ordinibus.*
- 12 *S. Cæsi Pape anno 183. decretum circa minores, ac majores ordines.*
- 13 *Antonius Foresti Soc. Jesu laudatus.*
- 14 *Ordinatio omnis in Ecclesia est à Christo.*
- 15 *Christiani omnes quomodo vocentur Sacerdotes à S. Petro, & S. Joanne?*
- 16 *Ecclesia Catholica regitur tum Scripturis Sacris, tum Traditionibus Apostolicis.*
- 17 *Sacerdotes, ac Reges mystice sunt omnes Christiani, non propriè.*
- 18 *Lutheri error, quòd omnes baptizati sint veri Sacerdotes.*
- 19 *Anathema est negare existentiam ordinum minorum, & majorum in Ecclesia.*

Prosequendo studiosas Exercitationes, in quibus non sine magna animi delectatione, ac majori cum profectu Clerus Patavinus sub sanctorum memoriarum Eminentissimi, ac Reverendissimi De Sacramento Ordinis.

D. D. Gregorii Barbadii ejus Episcopi regimine, anno 1692. detinebatur, propolui, tamquam Vicarius Generalis, ac horum studiorum depositarius, & director, quæ sita, & casus Sacramentum Ordinis concernentes; Et quidem.

1. Quid significet hoc nomen *Ordo*?
2. An dentur Ordines in Ecclesia majores, ac minores?

Ad Primum Studiosi nostri responderunt; quòd sicut verbum *Ordino* est æquivocum ad multa; ita hoc nomen *Ordo* plura solet significare. Nam Verbum prædictum *Ordino* primò sonat præcipio, & idèd ait Judith Holoferni de Judæis, *ordinant, ut interficiant pecora sua, & bibant sanguinem eorum.* Judith. 11. 11. ut famem, & sitim expleant, ob defectum panis, & aquæ in ea obsidione. Secundo ordinare indicat disponere cum aliqua forma, vel figura; & in hoc sensu dixit Deus Ezechiel: *Sume tibi laterem, & describes in eo Civitatem Jerusalem, & ordinabis adversus eam obsidionem.* Ezech. 4. 1. quod allegoricè etiam intelligitur de Ecclesia, dum de ea dicitur *Can. 6. 3. Terribilis ut castrorum acies ordinata*, idest disposita. Tertio sumitur, ut idem sit, ac constituere in aliquo gradu, vel superioritate, in quo sensu ait Apostolus ad Rom. 13. 1. *Non est enim potestas nisi à Deo: quæ autem sunt, à Deo ordinatae sunt*: videlicet qui superiores nostri existunt, tales censentur à Deo constituti: Igitur pari modo nomen hoc *Ordo* habet & ipsum plures acceptiones, interdum enim accipitur pro debita, & convenienti rerum dispositione, in quo sensu scripsit Aristoteles 12. *Metaph. tex. 52. ordinem in universo esse.* Et S. Augustinus *lib. 19. De Civit. Dei cap. 13. ordo est parium, impariumque unicuique sua loca tribuens congrua dispositio.* Aliquando significat statum, seu conditionem pluribus communem; ut de statu nobili, vel plebeo, Senatorio, vel Equestri, vel Magistrali, vel Advocatium, vel Judicantium, & similibus: ut latius demonstrat Joannes Morinus *de Sacris Ordinat. part. 3. cap. 2. num. 2.* Aliquando autem præferret gradum, dignitatem, & excellentiam; & juxta hunc sensum dicitur de Christo in *Plal. 109. Tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech*, hoc est juxta Excellentiam Sacerdotialis ejus dignitatis, quæ offerebat in Sacrificio panem, & vinum; & Doctor gentium protulit ad *Hebr. 7. Christum non esse secundum ordinem Aaron*, videlicet non secundum gradum, & dignitatem Aaronicam, quæ animalia sacrificabat. At, prætermisiss his sensibus, ac significationibus, Nomen *Ordo*, in præsentì materia significat potestatem

statum Clericorum, ac eorum aptitudinem in Ecclesia Dei ad res sacras, ac divinas peragendas; ut bene advertit Cotonius *Contravers. celebr. lib. 3. contr. 1. cap. 1. n. 3.* & doctissimus Matrinius in *4. sent. disp. 4. n. 1.* ubi notabiliter advertit, quod in hoc sensu nomen Ordo debet accipi pro Ordinatione ipsa, active, & passive sumpta, quae est captiva illius potestatis, & aptitudinis, quam recipiunt clerici, dum certo ritu consecrantur, & sunt habiles ad conficiendas, & exercendas actiones Sacras, principaliter quidem ad perficiendum Eucharistiae Sacramentum, & sacrificium; consequenter vero ad peragenda alia sacra ministeria ad illud idem conferentia. Concordat Eminent. Card. de Lauræa in *4. sent. tom. 3. disp. 4.* Quae est de Sacramento Ordinis, art. 1. num. 3. subdens, quod improprie Sacramentum Ordinis vocatur Ordo; proprie autem debet vocari Ordinatio; quia per ordinationem confertur gradus ille, qui vere est gradus: sed unus obtinuit, ut dicatur Ordo, vel quia per ipsum datur gradus, idest spiritualis potestas, & aptitudo, de qua supra; vel quia hoc nomine Ordinis intelligitur ipsa ordinatio; idcirco Concilium Tridentinum sess. 23. can. 3. ad omnem ambiguitatem tollendam utrumque verbum adjecit, Ordinem, sive Sacram Ordinationem.

Quo ad secundum; in quo quaeritur, An dentur ordines majores, & minores, idest diversi gradus spiritualis potestatis in Ecclesia? Omnes affirmative responderunt, ideque constare demonstrant: Primo ex Scriptura Sacra, in qua manifesta mentio habetur de ordinationibus factis per Apostolos; videlicet Act. 6. ubi septem Diaconos ordinarunt. Item Act. 13. 3. *Tunc Johannem, & orantes, imponentesque eis manus dimiserunt illos.* Hoc est Saulus, & Barnabam; quos consecravit Episcopos, ut ex Sanctis Patribus probat ibidem Tertinus. Item Act. 14. 22. ibi: *Et cum constituerent illis per singulas Ecclesias Presbyteros.* Item Act. 20. 20. ibi: *Attendite vobis, & universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei.* Item 1. ad Tim. 4. 14. ibi: *Noli negligere gratiam, quae in te est, quae data est tibi per Prophetiam cum impositione manuum Presbyterii.* Item ad Eph. 4. 11. ibi: *Episcopi dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios vero Evangelistas, alios autem Pastores, & Doctores &c.* ex quibus omnibus locis deducitur ab Apostolicis esse ordinatos in minoribus, alios in majoribus ordinibus. Secundo ex S. Clemente Papa I. lib. 3. Constit. Apostol. cap. 11. & lib. 8. cap. 17. 18. 21. 22. 26. & 27. ubi fit mentio de ordinibus, quos confert Ecclesia, nec non ex Summis Pontificibus Cajo in Epist. Decret. Zepherino Epist. 2. Cyriaco Epist. 4. Gregorio Magno lib. 2. ex regis. Epist. 47. & ex Zosimo Epist. 1. cap. 3. A quibus omnium eorumdem ordinum fit mentio. Tertio ex pluribus Conciliis, in quibus pariter de omnibus ordinibus sermo habetur praecipue ex Romano primo sub S. Sylvestro Papa, qui tempus assignat univique promotum tam in quatuor minoribus, quam in tribus sacris majoribus ordinibus antequam ascendat de uno ad alterum, ut legitur in primo Tomo Conciliorum pag. mibi 593. col. 1. & in aliis Conciliis de quibus Cabafutius ad Saecul. 2. Dissert. 9. num. 1. & praecipue Laodicen. can. 24. Arelat. 3. cap. 3. Toletano 8. cap. 6. Carthaginensi 4. cap. 3. 4. 5. & aliis omnibus, Tridentino sess. 23. cap. 2. ubi ita testatur: *Nam non solum de Sacerdotibus, sed & de Diaconis Sacrae Litterae apertam mentionem faciunt, & quae maxime in illorum ordinatione attendenda sunt, gravissimis verbis docent; & ab ipso Ecclesiae initio (notetur) sequentium ordinum nomina, atque uniuscujusque eorum propria ministeria, Subdiaconi scilicet, Acolybi, Exorcistae, Lectores, & Osiarii in usu fuisse cognoscuntur.* Quarto ex iure Canonico, praesertim dist. 21. cap. Cleros: prout etiam dist. 23. cap. Presbyter. cap. Diaconus. cap. Subdiaconus, cum qua-

tuor sequentibus desumptis ex antedicto Concilio Carthaginensi IV. celebrato Anno 398. in quibus de quatuor minoribus ordinibus agitur, nec non dist. 25. cap. Perlethi, in quo S. Ildorus Hispanensis Episcopus, recenset officia omnium tum ad tres Sacros, tum ad quatuor minores ordines promotorum. Quinto à congruitate rationis; cum enim in Ecclesia Catholica conficiatur Venerabile Eucharistiae Sacramentum, ac Sacrificium, reliquae sit à Christo Domino potestas absolvendi à peccatis; indecens erat, vel ut omnibus Christianis promiscue, & absque discrimine hæc ministeria Sacrosancta competere, vel quod ad ordinem Presbyteratus, alius inferioribus gradibus, seu ordinibus omissis, quisquam ascenderet. Idcirco ad servandam debitam reverentiam erga Sacrosdotale munus, oportuit, ut à Christo Domino instituerentur inferiores ordines, per quos tamquam per gradus clerici promoverentur ad praedictum fastigium consecrandi, ac sacrificandi suum verum Corpus, & purificandi corpus mysticum, idest fideles, à peccatis, ut doctissime notatur Matrinius d. disp. 4. sub num. 2. & Emin. Card. de Lauræa d. art. 1. Sexto ex figura servorum Saomoniis, quorum multiplices erant gradus, & ministeria, adeo ut Regina Saba, ut habetur 2. Reg. 10. 5. *Videns eorum habitacula, & ordines ministrantium, &c. non habebat ultra spiritum.* Fuit autem Salomon figura Christi, qui de se ipso ait Luc. 11. 31. *Ecce plusquam Salomon hic;* & per consequens ex multitudine eorum, qui ministrabant Salomoni, deducitur argumentum ad multitudinem ministrorum in Ecclesia Christi, ut ex Vatablo, ac S. Gregorio ostendit Cornelius à Lapide d. lib. 3. Reg. cap. 10. Vers. 5. Septimo tandem probatur, dari in Ecclesia hanc diversorum graduum ordinationem, & diversos ordinum gradus exemplis Sanctorum, qui in primis ejusdem Ecclesiae temporibus non ex abrupto ad Sacerdotium; sed per ordines minores tamquam per gradus ascendebant ad majores, & per hos ad illud, ut inter ceteros refert Simeon Metaphrastes apud Surium, tom. 2. die 27. Aprilis de S. Anthonio Martyre, & Episcopo Nicomediensi anno (ut notat Emin. Card. Baronius) 293. siquidem de hujus Sancti promotione ad Presbyteratum prævia susceptione aliorum ordinum ita loquitur Auctor praedictus: *Evolutur ad excelsum Sedem Sacerdotii; & in Presbyterorum cathedra laudat Dominum: cum tamen non rependit ad id pervenisset, neque suae vitae proavium fecisset Sacerdotium, sed (observetur) cum se prius reddidisset in multis aliis gradibus, & in eis convenienter exercisset virtutem.* S. Martinus Episcopus Turonensis fuit prius ordinatus Exorcista Anno 360. in Urbe Cyprici Salaminae; & S. Paulinus Nolanus Anno 420. fuit promotus ad minores ordines Barcinone ab Episcopo Lampio, ut ipse testatur Epist. 45. & de his Sanctis, ac aliis notat Cabafutius in Notitia Histor. Concil. ad Saecul. II. dissert. 17. num. 7. & 8. Et praelarius Breviarium Romanum in lectionibus de S. Ambrosio Episcopo, ac insigni Ecclesiae Doctore die 7. Decembris, in quibus sic: *Ambrosius baptizatus, erat enim Catechumenus, sacrisque initiatus, ac servatus omnibus ex instituto Ecclesiae ordinum gradibus, oba-vo die, qui fuit septimo Idus Decembris, Episcopale onus suscepit.* En graduum, idest Ordinum, ac Ordinationum multiplex numerus, qui semper fuit in Ecclesia servatus pro accessu ad Sacerdotale munus, atque Episcopale onus, ut notat Gobatus in sua Experimentalis Theologia tract. 8. d. Ordine numero 2. cujus verba hic transcribere non me piget: *Antiquitas fuit non solum cognita, sed etiam usurpata diversitas Sacrorum Ordinum; cum enim S. Ambrosius fuerit in Episcopatum unctus Anno Christi 374, ut probat Cardinalis Baronius in Annalibus illius anni, vel hinc ostenditur errare Calvinum, cum lib. 4. Instit. cap. 19. §. 27. apud Cardinalem Bellarminum lib. de Clericis cap. 12. scribit Ordines, praecipue minores, incognitos*

gnitos fuisse primitivae Ecclesiae, & multis postea annis excogitatos. Janè nec seculo S. Ambrosii, nec eo, quo floruit S. Cyprinus, scilicet circa Annum 240. excogitata est diversitas Ordinum, ut videre est apud eundem in Epistol. lib. 2. c. 10. Ergo jam fuit nota primitivae Ecclesiae, ut etiam indè liquet, quod S. Ignarius Martyr, & S. Clemens Romanus meminissent Ordinis Lectorum, Osiariorum, Exorcistarum, ut leges apud Vasquez tom. 3. in 3. p. disp. 237. num. 20.

Sed neque omitti debet, quod ordinavit S. Cajus Pontifex Maximus, ac Martyr, evedtus ad Sedis Apostolicæ culmen Anno Salutis 283. ipse enim in Epistola ad Felicem Episcopum relata à Gratiano in dist. 77. cap. 1. ita loquitur: *Illud nos statuere vobis, & omnibus servare mandamus, ut ad ordines Ecclesiasticos ascendant in Ecclesia, qui ordinari merentur: id est, si quis Episcopus esse meretur, sit primum Osiarius, deinde Lector, postea Exorcista, inde sacretur Acolythus; demum vero Subdiaconus, deinde Diaconus, & postea Presbyter, & exinde, si meretur, Episcopus ordinetur.* Hinc eruditissimus P. Antonius Foresti Soc. Jesu in suo Mappamundo Historico tom. 3. de Vitis Pontificum in Vita ejusdem S. Caji Papae ita concludit: *Visse S. Cajo nel Pontificato dolci Anni, quattro mesi, e cinque di, lasciandò tra le altre ordinazioni, che secono l'uso antico, e le tradizioni Apostoliche, niuno salire potesse alla dignità Vescovile, se non passando per tutti li gradi de' ordini inferiori.* Igitur ab initio Ecclesiae semper fuerunt omnes gradus ordinum, tum minorum, tum majorum. Delectat hic addere etiam testimonium Legum imperialis; ita enim statutum fuit sub Gratiano Imperatore Anno 378. in l. Presbyteri. §. 6. Cod. de Episcop. & Cler. Presbyteros, Diaconos, Subdiaconos, atque Exorcistas, Lectores, Osiarios, & Acolythos personalium numerum expertos esse praecipimus.

Porro hæc veritatem, quae est de fide, Lutheranis, & Calvinistis nubilare conatur sequentibus objectis. Primo: Nulla danda est actio, dignitas, aut graduum ordinatio in Ecclesia, quæ à Christo Domino, Ecclesiae fundatore non ducat originem. Sed in tota Scriptura Sacra non legitur, quod Christus Dominus instituerit hæc ordinationes, ordinumve minorum ac majorum gradus, & dispositiones: Ergo dicendum hos gradus ordinum non esse in Ecclesia. Secundo, Divus Petrus (inquit) scribens ad omnes Christianos, & baptizatos fideles, vocat eos Genus electum, Regale Sacerdotium. 1. Petr. 2. 9. Igitur omnes promiscue sunt Sacerdotes, nec discernit in eis dignitatem Sacerdotalem per ordinationem, aut graduum Ordinum. Tertio Divus Joannes in Apocalypsi testatur, audivisse Sanctos his verbis Christo Domino gratias agere canentes: *Redemisti nos Deo in Sanguine tuo ex omni tribu, & lingua, & populo, & natione; & fecisti nos Deo nostro Regnum, & Sacerdotes.* Apoc. 5. 10. Omnes itaque fideles sunt Sacerdotes. Quarto idem repetit S. Joannes Apoc. 20. 6. ibi: *Sed erunt Sacerdotes Dei, & Christi.*

His tamen minime obstantibus remanet inconcussa Veritas fidei supra expressa, qua demonstratum est, ex divina institutione esse gradus plures ordinum, per quos non omnes Christiani, sed tantum qui in sortem Domini vocati sunt, ascendunt ad Sacerdotium, & sunt apti ad exercendas functiones sacras; utque ad conficiendum Corpus Domini, & ad Sacrificium peragendum, ut pluribus auctoritatibus probat Gonzalez, in Commentar. ad cap. Exultetis, num. 2. de Clerico non ordinato ministrante. Primo autem objecto responderetur, quod licet in Scriptura Sacra non habeantur omnes septem gradus ordinum, ex qua ostendi possit, eos à Christo Domino fuisse institutos, nihilominus hæc institutio probatur à Christo facta ex Apostolica Traditione; siquidem, ut testatur Augustinus relictus in cap. Catholica, dist. 11. & notat Eminentiss. Cardinal. de Lauræa in De Sacramento Ordinis.

cit. tom. 3. disp. 4. de Sacram. Ordinis num. 14. Ecclesia regitur non tantum Scripturis Sacris, sed etiam traditionibus Apostolicis; ex his autem semper edocti fuerunt fideles, omnes gradus Ordinum fuisse à Christo institutos. Secundo objecto responderetur, quod Divus Petrus vocavit fideles regale Sacerdotium idest, ut explicant Interpretes Sacri, Reges ac Sacerdotes non verè, & proprie, sed mystice; ac metaphorice, quia scilicet satagunt regere passionem suam, & offerre Deo Sacrificium laudum, & virtutum, quod bene advertit Cornelius à Lapide d. 1. Epist. Petri 2. 9. his verbis: *Pari modo fideles sunt Sacerdotes quia Dei cultui additi mysticas, & metaphoricæ laudum, & virtutum hostias illi offerunt. Perperam ergo heretici hinc colligunt, omnes Christianos esse proprie Sacerdotes; nam tales sunt Sacerdotes, quales & Reges (utrumque enim ait S. Petrus.) Atque Reges sunt mystici, & metaphoricæ, non veri, & proprii, ergo & tales sunt Sacerdotes. Tertio objecto adaptatur eadem responsio, nam S. Joannes in Apocalypsi intelligit de Regno, ac Sacerdotio mysticè, non autem proprio, quapropter idem Cornelius à Lapide in Apoc. 1. 6. ita subdit ad illa verba: *Et Sacerdotes Deo: Offerentes scilicet Deo spirituales Hostias pura Oratione, elemosinas, aliaque pia opera.* Quare inepit Lutherus ex hoc loco contendit probare, omnes Christianos esse proprie dictos Sacerdotes, non mysticos; sic enim pariter deberent omnes esse Reges proprie dicti. Omnes ergo veri cultores vocantur hic Sacerdotes, sed mystici. Hujusmodi responsiones, ac interpretationes dederunt antiquitus etiam Sancti Doctores Ecclesiae Ambrosius, Augustinus, & Leo Magnus, quorum verba refert Ivenim in suo Comment. Histor. Dogmat. Dissert. 8. de Sacram. Ordinis quest. 2. cap. 2.*

Quare concludendum est cum canone Sacri Tridentini Concilii sess. 23. de Sacram. Ord. can. 2. *Si quis dixerit, præter Sacerdotium non esse in Ecclesia Catholica alios Ordines, & majores, & minores, per quos, velut per gradus quosdam, in Sacerdotium tendatur. Anathema sit.*

DECISIO II.

ARGUMENTUM.

Examinatur celebris Quaestio, An Ordo sit vere, & proprie Sacramentum? Praemittuntur tria. 1. Differentia inter Ordinationem in fieri, & Ordinem in facto esse. 2. Quod Apostoli, & Evangelistae non scripserint omnia facta à Christo, sed plura voce tantum tradiderunt, unde provenire Apostolicæ Traditiones. 3. Quod Ecclesia Romana est eorum fidelis cultus. Resolvitur proposita Quaestio Affirmative, & probatur Ordinem esse verum Sacramentum rationibus, Conciliis, & Sanctorum Patrum testimoniis. Cur degradati Sacerdotes, si celebrent, valide consecrent? Exempla Presbyterorum degradatorum.

SUMMARIUM.

- 1 Ordo an sit verè, & proprie Sacramentum?
- 2 Ordo, & ordinatio an differant inter se? Et in quibus?
- 3 Ordo in facto esse non est Sacramentum.
- 4 Apostoli, & Evangelistae num scripserint omnia facta Christi?
- 5 Voce tantum Apostoli docuerunt successores suos plura mysteria.
- 6 Apostoli cur omnium Sacramentorum materiam, & formam non scripserint?
- 7 Apostoli voce tantum tradiderunt institutionem ordinum à Christo factam.
- 8 Traditio Apostolica quid sit?

- 9 Traditiones Apostolicae servanda sunt prout Sacra Scriptura.
- 10 Romana Ecclesia est custos Apostolicarum Traditionum.
- 11 Ecclesie omnes tenentur sequi doctrinam Ecclesie Romane.
- 12 S. Irenaeus Martyr cur Romam venerit.
- 13 Sacramentum Ecclesie est ordinatio Clericorum.
- 14 Ordines omnes instituti sunt à Christo.
- 15 Gratia conferitur per Sacramentum Ordinis.
- 16 Manuum impositio apud Apostolos erat Sacra Ordinatio.
- 17 Actio Sacra, quae fit cum materia, & forma irreiterabiliter est Sacramentum.
- 18 Concilium Florentinum anno 1439. declaravit Ordinem esse Sacramentum.
- 19 Concilium quoque Tridentinum.
- 20 Conciliorum Generalium Decreta à Summo Pontifice confirmata sunt infallibilis veritatis.
- 21 Ordinem vocarunt Sacramentum SS. Patres primis quingulis saeculis Ecclesie.
- 22 Degradatus, si Missam celebraret, validè consecraret.
- 23 Degradatio clericorum etiam in primis saeculis usitata.
- 24 Africanus Presbyter degradatus, quia falsa scripserat de S. Paulo, & de S. Thecla.
- 25 Propositus Roveretivus atrocissimorum scelerum degradatus à S. Carolo Borromeo.
- 26 Ordinis potestas non est à Papa, sed à Deo.

Sed haec alla insignis Quæstio fuit studiosis Cleri Patavini resolvenda proposita, Utrum Ordo, seu Ordinatio Sacra Clericorum sit verè, ac propriè Sacramentum? Pro cuius Quæstionis resolutione studiosiores tria præmittenda, ac prænotanda scripserunt.

Primum est, quod quamvis à Sacris Canonibus, & à Doctores promiscuè usurpentur hæ duæ Voces, Ordo, & Ordinatio, nihilominus (ut etiam supra notatum est,) magna existit differentia inter illas, si quidem ordinatio propriè dicitur in fieri; Ordo autem in facto esse; videlicet ordinatio est actio illa, per quam clericus ordinatur, adhibitis materia, & forma convenienti cuique ordini; Ordo verò est potestas Spiritualis, & gradus, in quo remanet clericus postquam est ordinatus, ad exercendas functiones sacras eidem gradui competentes, & ideo Ordinatio consistit in actione transiente; Ordo verò in gradu permanente, ut advertunt omnes Theologi tam Scholastici, quam Morales, inter quos Mastrius in 4. d. disp. 4. de Sacram. Ord. num. 1. Eminentiss. Cardin. de Laurea d. tom. 3. de cod. Sacram. disp. 4. num. 15. Collegium Salmaticense tom. 12. de Sacram. Ord. tract. 8. cap. 1. num. 1. & Gobatus in Theol. experim. tract. 8. num. 7. De Ordine sumpto in facto esse, & tamquam gradu permanente, atque potestate iam recepta frustra esset querere, An ipse sit Sacramentum? cum manifestè constet, Sacramentum non esse gradum ipsum, seu potestatem, si verè sit Episcopalis, si verè Sacerdotalis, si verè aliorum Ordinum, unde ita subdit Gobatus d. num. 7. Quando queritur, Utrum Ordo sit Sacramentum, non sumitur nomen Ordinis in prima illa significatione; constat enim ipsum statum Sacerdotalem, Episcopalem, & generatim clericalem non esse Sacramentum; quandoquidem iste status est aliquid permanente, Sacramentum verò est aliquid transiens, seu in fieri, ut loquitur Dicastrillo de Sacram. tract. 6. num. 60. sicut Baptismus, Confirmatio, Extrema Unctio. Igitur quæstio proposita, an Ordo sit Sacramentum, intelligenda venit, & examinanda est ipsa Ordinatio Sacra, quæ fit rebus, ac verbis, tamquam materia & forma, & per quam confertur ordo, idest status, & gradus Ecclesiasticus, cum potestate spirituali peragendi functiones Sacras.

Alterum præmissum est; quòd non omnia, quæ Christus docuit, & instituit, fuerunt ab Apostolis, & Evangelistis scripto consignata; sed quædam voce solum, & doctrina ad posterum transmissæ, ac deinceps apud alios Patres, à quibus potest in Decretis Ecclesie consignata fuerunt, ut bene notat idem Mastrius in cit. disp. 4. de Sacram. Ordinis num. 27. in fine. Et hinc est, quòd in Scriptura Sacra, nec tempore Apostolorum reperitur notata nomina Subdiaconatus, nec minorum Ordinum; neque quo ritu, quibusvè materia, ac forma hos ordines ipsi Apostoli conferrent; fatensim ipsis fuit voce tantum de his omnibus docere discipulos suos, ac primos Ecclesiarum Pastores, Rectoresque animarum, eorum immediatè Successores, à quibus pariter ea omnia, quæ eidem per Apostolos edocti fuerant, subsequenter Patribus, & Pastoribus tradiderunt, & ab his conscripta, & in Epistolis, Canonibus, seu Conciliis commemorata sunt. Rationem, cur ab Apostolis, & Evangelistis prædicta non fuerint scripto tradita, ex S. Dionysio Areopagita reddidit S. Thomas in 4. sent. dist. 7. q. 1. art. 1. ad prim. ubi de institutione Sacramenti Confirmationis, de quo pariter nihil in Scriptura Sacra de eius materia, & forma, ita dicit: Nec obstat, quòd in Evangelio, vel in Actibus Apostolorum non sit mentio de materia, vel forma huius Sacramenti, quia forme Sacramentalis, & alia, quæ in Sacramentis exiguntur, occultanda erant in primitiva Ecclesia propter irrisiones Gentilium, ut Dionysius dicit; unde etiam in fine Eccles. Hierar. excusatur se à determinatione formarum Sacramentalium. Ex quibus omnibus deducitur, non posse impugnari institutionem Sacramentorum à Christo Domino factam ex eo, quòd Scriptura Sacra, Apostoli, vel Evangelistæ de ea non loquatur, vel de materia, forma, aut ritibus, quibus Sacramenta conficiuntur; quia ob supradictam causam relata ab Angelico Doctore oretensis tantum docuerunt Apostoli Dominicam institutionem Sacramentorum, ac præcipuè ordinum majorum & minorum Episcopos, & Presbyteros successores suos, à quibus eadem traditio pervenit in posteros Pontifices, ac Ecclesiarum Pastores, et notat etiam Fagnanus in cap. Presbyter, num. 38. & 39. de Sacram. non iterum. Et hæc dicitur Traditio Apostolica, qua regitur Ecclesia Catholica simul cum Scriptura Sacra. Ex dist. 11. cap. Catholica; & de eadem traditione ita loquitur Tirinus in Indice Controversiarum Fidei Controv. 2. num. 17. & 18. Solam Scripturam non completi omnia necessariò credenda, & servanda (ut voluit heretici) ad oculum patet, Unde præter Verbum Dei scriptum, necessariò admittendum aliquod Verbum Dei non scriptum, sed viva voce traditum, seu Traditiones divinas, vel Apostolicas, colligitur ex iam allatis exemplis. Et paulò infra: Et postquam conscriptum esset Evangelium, & plures etiam Epistole ab Apostolis, nonnò S. Paulus 2. Thessal. 2. 14. ad hæc monitio: Tenete traditiones, quos accepistis, si verè sermonem, si verè per Epistolam nostram. Et quodam obsecro aliud depositum commendat Timotheo custodiendum Paulus, si non, Formam Sanctorum Verborum, quæ ex ore eius audierat? 2. Timoth. 1. 13. Quenam oro sunt illa multa, quæ Christus ante mortem dicebat non posse portari, modo ab Apostolis? Jac. 16. 12. Sed post Resurrectionem ipsos edocuit. Act. 1. 2. per dies quadraginta apprensus eis, & loquens de Regno Dei, &c. Concordat Cornelius à Lapide in cit. Epistol. 2. ad Thessalon. cap. 2. Ver. 14. sic scribens: Nota hic locum pro traditionibus Apostolicis, scilicet tam ea esse servanda, quæ verbo, & viva voce tradiderunt Apostoli, quam quæ scripta in sacris litteris reliquerunt. Et allegat quatuor prima Concilia generalia, & plures SS. Patres hoc idem docentes.

Tertium tandem præmissum fuit, quòd quæcumque observat Ecclesia Romana velut Sacramenta, aut Ritus Sacra-

Sacramentorum, ea omnia habuit ex traditionibus Apostolicis; nam Ecclesia Romana est custos patrum traditionum, ut ait Julius Papa Primus Epistol. 3. cap. 35. & Pelagius Papa Secundus Epistol. 5. 7. & 8. Nec docet nova, sed antiqua. Cap. Præceptis, 11. dist. 12. Et propterea omnes aliæ Ecclesie tenentur sequi doctrinam, disciplinam, & consuetudines Ecclesie Romane ex cap. Nolite, & cap. Quis nesciat, dist. 11. cap. Non docet, dist. 12. cap. Nulli fas sit, & cap. Ita, dist. 29. cap. Si decreta, dist. 20. cap. Si quis dogmata 25. q. 2. Quod latius profequitur Eminentiss. Card. de Laurea in 3. Sent. tom. 1. disp. 7. num. 5. & 6. ubi adducit Tertullianum hoc idem docentem in libr. de Præscript. adv. her. cap. 36. nec non in libr. 4. contra Marcionem, in quo hæc rationem assignat, quia Petrus, & Paulus Romæ suo sanguine Evangelium signatum reliquerunt. Concordat S. Irenæus lib. 3. cap. 2. 3. & 4. hæc aliam rationem assignans; nam, inquit, in Ecclesia Romana semper conservata sunt, quæ ab Apostolis habite sunt traditiones; imò ipse S. Irenæus Romam venit Anno 179. ut diceret Apostolicas Traditiones, prout ostendit Emin. Card. Baronius ad d. Annum.

His ita præmissis, ac prænotatis, Clerus noster respondit ad quæstionem propositam, & dixit: Sacram clericorum ordinationem esse verè, ac propriè Sacramentum. Hanc repositionem probarunt Ratione, Conciliis, ac SS. Patrum testimonio.

Ratio triplex fuit assignata. Una desumpta à Mastrio in 4. Sent. d. disp. 4. num. 22. ubi sic: Omnis Sacra Ordinatio à Christo instituta est Sacramentum. Sed omnes ordines instituti sunt à Christo. Ergo habent veram, & propriam essentiam Sacramenti. Minorum probatur ex Concilio Tridentino sess. 23. can. 6. ubi ita: Si quis dixerit in Ecclesia Catholica non esse Hierarchiam divina ordinatione institutam, quæ consistit ex Episcopis, Presbyteris, & Ministris: Anathema sit. Secunda ratio assignatur ab Emin. Card. de Laurea d. tom. 3. in 4. Sent. disp. 4. de Sacram. Ord. num. 21. ubi arguit sic: Omnis actio facta, quæ causat gratiam, est Sacramentum. Gonet tom. 4. tractat. 7. de Sacram. Ord. disp. 1. num. 1. & 2. Sed omnis ordinatio clericorum causat gratiam. Ergo est Sacramentum. Minor probatur ex verbis Apostoli 1. ad Timoth. 4. 14. Admoneo te, ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuum mearum. Quòd autem Apostolus intellexerit de gratia, quam Timotheus recepit, quando fuit initiatus ordinibus ab ipso, adducitur ab Emin. Card. de Laurea auctoritate ejusdem Concilii Tridentini d. sess. 23. cap. 3. ita dicens: Cum Scripture testimonio, Apostolica traditione, & Patrum unanimi consensu perspicuum sit, per Sacram Ordinationem, quæ verbis, & signis exterioribus perficitur, gratiam conferri, dubitare nemo debet. Ordinem esse verè, & propriè unum ex septem Sanctæ Ecclesie Sacramentis; inquit enim Apostolus, Admoneo te, ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuum mearum. Tertia ratio datur à Collegio Salmaticensi d. tract. 8. 17. de Sacram. Ord. cap. 1. num. 16. sic: Omnis actio facta, quæ conficitur determinata materia, & forma pro adaptandis Ministris in viam ad Sacrificium; ac est irreiterabilis, & imprimit in eis characterem, est Sacramentum. Sed omnis ordinatio clericorum habet suam propriam materiam, & formam, ac per eam characterem imprimitur in ordinato, estque irreiterabilis ex antiquissimo, ac immemorabili Ecclesie traditione, atque doctrina. Ergo verè, & propriè est Sacramentum. Quòd autem omnis ordinatio clericorum habeat suam propriam materiam, & formam, imprimat characterem, & non sit reiterabilis, plenè demonstrabitur infra, dum de singulis ordinibus sermo habebitur in particulari.

Secundò: Ordinem esse verum Sacramentum probant Auctoritate Conciliorum, scilicet Florentini, ac Tridentini. Siquidem Concilium Florentinum in concordia Armenorum cum Sancta Romana Ecclesia de qua Eugenius Papa IV. in Constit. XIX. 18. Incipien. Exultate Deo &c. publicata Florentiæ in publica Sessione Synodali die 22. Novembris Anno 1449. in §. 15. ita declaravit: Sextum Sacramentum est Ordinatio, cuius materia est illud, per cuius traditionem confertur Ordo, sicut Presbyteratus traditur per calcem cum vino, & patena, cum pane porreditionem. Diaconatus verò per libri Evangeliorum dationem. Subdiaconatus autem per calcem vocat cum patena vacua superposita traditionem: & similiter de aliis per verum ad ministeria sua pertinentium assignationem. Forma Sacramenti talis est: Accipe potestatem offerendi Sacrificium in Ecclesia pro vivis, & mortuis. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Et sic de aliorum Ordinum formis prout in Pontificali Romano latè continetur. Ordinarius Minister huius Sacramenti est Episcopus, Effectus, augmentum gratiæ, ut quis sit idoneus Minister.

Concilium pariter Tridentinum in primis sess. 7. can. 1. de Sacramentis ita sancivit: Si quis dixerit, Sacramenta nove legis non fuisse omnia à Jesu Christo Domino nostro instituta, aut esse plura, vel pauciora, quam septem, videlicet Baptismus, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam Unctionem, Ordinem, & Matrimonium; aut etiam aliquod horum septem, non esse verè, & propriè Sacramentum: Anathema sit. Deinde in sess. 23. præter declensionem, quam fecit in cit. cap. 3. nempe Ordinem esse verè, & propriè unum ex septem Sanctæ Ecclesie Sacramentis successivè in eadem sess. 23. can. 3. subiunxit: Si quis dixerit Ordinem, seu Sacram Ordinationem non esse verè ac propriè Sacramentum à Christo Domino institutum, vel esse signatum quoddam humanum, excogitatum à viris verum Ecclesiasticarum imperitis; aut esse tantum ritum quemdam eligendi Ministris Verbi Dei, & Sacramentorum: Anathema sit. Certum est autem apud omnes Catholicos, quòd decreta Conciliorum generalium à Summo Pontifice convocatorum, & ab eodem confirmatorum in materia fidei sunt infallibilis veritatis. Cotonius Controvers. 10. de Concil. n. 62. Eminen. Card. de Laurea in 3. Sent. tom. 3. in tract. de Fide disp. 5. art. 1. §. Unum per tot. & signanter num. 83. & est Doctrina S. Thomæ in 2. 2. q. 1. art. 10. & q. 11. art. 2. ad 3. Emin. Card. Bellarm. lib. 4. de Romano Pontifice cap. 3. Suarez de Fide disp. 5. sect. 8. a num. 9. Cum quibus concordant Canonistæ, quos citat, & sequitur Barbosa de Jure Eccl. Univ. lib. 1. cap. 2. num. 38. Novissimè Fagnanus tom. 5. in cap. Majores, à num. 28. usque ad num. 36. de Baptismo: ubi iura, & Doctores cumulat; & antea in tom. 2. in cap. Cum contingat, num. 72. De etate, & qualis: Ordo ubi in terminis demonstrat, esse certum, & de fide, quòd Ordo sit Sacramentum stante diffinitione Concilii Florentini, ac Tridentini.

Tertiò: Hoc idem probari scripserunt studiosi de nostro Clero Patavino auctoritatibus Sanctorum Patrum, qui in primitiva Ecclesia vixerunt. Nam primò S. Dionysius Anno 71. de Ecclesiastica Hierarchia lib. 3. part. 3. hæc habet: Manu impositio simul quidem divinum presidium Sacramento adnexum declarat, quotamquam Sancti pueri Patris charitate foventur, itaut eis quidem statum vimque Ecclesiastici Ordinis largiatur. Transcribit hæc Verba Emin. Card. de Laurea de Sacram. Ord. d. disp. 4. sub num. 32. Et subdit: Ergo secundum Dionysium Ordo est Sacramentum; quia autem queritur antiquis, cum Sanctus hic à Paulo Apostolo fuerit ad fidem conversus, & baptizatus ex Act. Apost. cap. 17. Secundò S. Cyprianus, qui vivebat Anno Domini 250. in Oratione de Operibus Cardinalibus sic habet: Docetur ergo, que

que fit Baptismi, & aliorum Sacramentorum stabilitas. Nam Baptismus repiti Ecclesiastica prohibent regule, & semel sanctificati nulla deinceps manus iterum conferens presumpsit accedere: novo Sacros Ordines semel datus iterum renovat. In hujus Sancti mens, quod sicut Baptismus non reiteratur, quia est Sacramentum irreiterabile; ita non reiteratur Ordo: nam & ipse est irreiterabile Sacramentum. Tertio S. Gregorius Nazianzenus Anno Domini 370. Oratione in Baptismo Christi comparat Sacramentum Ordinis cum Sacramento Baptismi dicens: Eadem itidem Verbi vis etiam Sacrodotem augustinum, & honorandum facit novitate benedictionis a communitate vulgi segregatum, & inuisibili quadam vi, ac gratia, animam in melius transformam gerens; denotat enim his verbis effectum Sacramenti Ordinis, id est gratiam. Quarto hoc clarius testificatur etiam S. Ambrosius Anno 374. De dignitate Sacerdotis cap. 5. inquit: Quis dat Episcopatum gratiam? Deus, an homo? Respondet sine dubio, Deus; sed tamen & per hominem dat Deus. Homo imponit manus: Deus largitur gratiam. Episcopus imitat Ordinem; & Deus tribuit Dignitatem. Si ergo Ordo confert gratiam ex ministerio Episcopi, est Sacramentum. Quinto S. Hieronymus hoc idem inquit in Dialogo contra Luciferianos Anno 390. conferentem illo libro Ordinationem Sacramentum cum Baptismo, & probans Ordines collatos ab hereticis valere quo ad substantiam, eo quod validus sit baptismus ab eis datus: Si (inquit) in fide sua baptizatos nocere non potuit: & in fide sua Sacrodotem constitutum non inquinabit; Uterque enim Baptismus, & Ordo est Sacramentum. Sexto: Sed aptissimis verbis S. Augustinus, qui vivebat Anno salutis 420. nominat Ordinem Sacramentum prout Sacramentum est Baptismus, sic scribens, De Baptismo contra Donatistas cap. 1. Sicut redeunt, qui priusquam recederent, baptizati sunt, non baptizantur; ita redeunt, qui priusquam recederent, ordinati sunt, non utique rursus ordinantur, sed aut administrant, que administrant, si hoc Ecclesie utilitas postulat; aut si non administrant Sacramentum, tamen ordinationis sui gerunt. Habentur haec verba etiam in e. Offenditur, de Consecr. dist. 4. Idem Sanctus Augustinus in lib. de bono conjug. cap. 24. pariter scribit: Quomodo si fiat ordinatio Cleri ad plebem congregandam, etiam si plebs congregatio non subsequatur, manet tamen in illis ordinatis Sacramentum Ordinationis; & si aliqua culpa aliquis ab officio removeatur, Sacramento Domini semel imposito non carebit. Fatetur Sanctus Doctor ordinem esse Sacramentum; simulque indelebile ab anima Ordinati. Septimo adimplatur S. Leo Magnus Papa Anno 440. in Epist. 81. ad Dioscorum Alexandrinum cap. 1. in qua cum praecipit ordinationes Sacras Clericorum esse faciendas in Sabbato quatuor temporum jejuniorum subdit exemplum Apostolorum, qui jejunantes, & orantes ordinaverunt Paulum, & Barnabam; Ut (ait) intelligamus quanta, & dantium, & accipientium devotione curandum sit, ne tantae benedictionis Sacramentum negligenter videantur impletum. Idem Sanctus Pontifex in Epist. 87. ad Episcopos Mauritanie cap. 1. De eadem Sacra Ordinatione loquens, Quis (inquit) dissimulare audeat, quod in tanti Sacramenti perpetratur injuriam? Octavo Anastasius Papa Secundus Anno 496. in Epistola ad Anastasium Imperatorem scribens de ordinatis per Acacium Episcopum Constantinopolitanum; qui contra mortuus fuerat excommunicatus, cap. 7. ita ait: Nulli de his, quos vel baptizavit Acacius, vel quos Sacerdotes, sive Levitas secundum Canones ordinavit, ulla eos ex nomine Acacii portio lesionis attingit, quo forsitan per iniquum tradita Sacramenti gratia miris firma videatur. Pariter cap. 8. subdit: Inviolabile Sacramentum, quod per illum datum est illis, perfectionem suae virtutis obtinuit. Nond tan-

dem S. Gregorius Magnus Papa Primus, Anno 590. pluries vocat Ordinationem Clericorum Sacramentum, nempe, lib. 1. Reg. cap. 10. ibi: Sacros Ordinum Sacramenta ab Ecclesia Doctoribus fortis accipiunt, sed Sacramentorum virtute ab Omnipotenti Deo interius reboramur; Virtus vero Sacramenti gratia est Septiformis, quam certis gratiam, qui accipiunt, quasi alio accepto corde immutantur, quia quos gratia sua Sanctus Spiritus roborat, esse eos facti protinus, quod non erant. Et in Expositione super 1. Reg. 10. ad illa Verba: Tuli autem Samuel sicut oleum, & effudit super caput eius, id est Saulis; ita differit Sanctus Doctor lib. 4. Exposit. c. 4. in princ. Hac unione exprimitur, quod in Sancta Ecclesia nunc etiam materialiter exhibetur, quia qui in culmina ponitur, Sacramenta suscipit Unione: Quia vero ipsa Unio Sacramentum est, is, qui promovetur, bene fortis ungitur, sicut virtute Sacramenti roboratur. In itaque testimonia Sanctorum Patrum, & Ecclesiae Doctorem, qui in primis saeculis integris crediderunt, & nominaverunt Ordinationem clericorum Sacramentum. Ceterum alio etiam fortissimo argumento probatur, quod Sacra ordinatio est verus, & proprie Sacramentum; videlicet quia sicut Christo improprie instituta, non autem ab hominibus adinventata, & hujus veritatis clarissimum est testimonium; quia si Presbyter ob aliquod enorme delictum degradatur, & sic degradatus Missam celebraret, gravissimum quidem peccaret, sed tamen valide consecraret, & consecraret Eucharistiae Sacramentum, ut docent omnes Theologi ac Canonistae. S. Thomas 2. 2. q. 39. art. 3. & part. 3. q. 82. art. 4. Glossa in cap. 2. De Cleric. excom. ministr. in fine. Belletus, qui alios citat, Dissquisit. Clerical. p. 1. §. 10. n. 11. Novissime Emin. Card. Capisichius in Controversiis Theologicis Controv. 28. §. 16. pag. 879. Degradatio, dicta quoque Exauctoratio, & actualis depositio clericorum, est poena antiquissima, etiam in primis Ecclesiis saeculis adhibita contra Presbyteros, aut Episcopos atrocibus delictis inreptos, ut demonstrat Emin. Card. Baronius Anno Domini 57. n. 22. & 23. ubi ita scribit. Est ejus rei exemplum apud Tertullianum de Baptismo, cap. 17. de Presbytero Africano, qui ob eam causam, quod scilicet fuerat peritiam perdidit Pauli, & Thecle confinxerat, Sacerdotio privatus, loco decidit. Et tempore S. Caroli Cardinalis Borromaei Archiepiscopi Mediolanensis, dum in Visitatione quidam Praepositus Rovereti, Animarum Rector, accusatus fuisset de gravissimis enormitatibus, ac maleficiis, formato processu per insignem Jurisperitum Franciscum Burlatum iussu ejusdem S. Caroli, & reperto eodem reo obstinato, impoenitenti, & incorigibili, deventum fuit ad ejus actualem degradationem, ut narrat Joan. Petrus Jusianus in Vita ejusdem S. Caroli lib. 7. cap. 4. Verbis istis: Nella medesima ordinazione perseverò il Preposito di Rovereto, che era poi il Capo supremo di quella scellerata Setta, e per quanti uffizi successo seco il Cardinale, e gli altri suoi Ministri, non si potè piegare mai quell' indurato cuore ad un vero riconoscimento. Laonde fu di necessità, per obbedire a Sacri Canoni, venire alla sua degradatione, con atto pubblico, quale fu accompagnato da lagrime, e da dolore estremo del Beato Cardinale. Sed etiam apud Gentiles, flagitio aliquo damnatae Virgines Vestales prius degradabantur, postea vivae feliebantur, ut ex Halicarnaseo, & aliis notat Gonzalez in cap. cum non ab homine 10. de iudic. n. 15. Modò quoniam est causa, quod Presbyter, est degradatus actualiter, si celebrat, consecrat, & valide consecrat Eucharistiam? Utique illa est, quia potestas ordinis Presbyteratus, quam accipit in ordinatione, non est ab hominibus, sed a Deo; cum Ordo sit Sacramentum institutum immediate a Christo Domino. Ita Cabanotus in Notitia Eccl. Concilior. Saeculo XVI. in altera Diatriba col. 2. cujus haec sunt Verba: Episcopi, & Sacerdotes minores in iis, que sunt Ordinis, non

non habent dependentem a Papa Ordinis potestatem; licet enim excommunicati sint, & degradati, tamen illicite, valide tamen consecrant, habent quippe a Deo immediate charactere, & Ordinis potestatem. Concludendum itaque ex hucusque dictis, deductis, & allegationibus, Conciliis, ac Sanctorum Patrum testimoniis, quod Ordo, seu Sacra Ordinatio clericorum est unum ex Septem Ecclesiae Sacramentis, a Christo Domino institutum, quo datur gratia Sanctificans, imprimitur character, & traditur Spiritualis potestas ad Eucharistiam consecrandam, & ad Sacrificium divinum peragendum.

DECISIO III.

ARGUMENTUM.

Agitur de numero Ordinum, & recensentur quinque opiniones diversae de eodem numero. Canonistae tenent Ordines esse novem. Scotistae eos esse octo. Thomistae; septem. Graeci, quinque. Haeretici, esse tres. Horum omnium fundamenta referuntur. Quarta, & Quinta opinio refutatur. Tertia amplectitur, & concordatur cum secunda. Prima, quae vult etiam primam Tonsuram esse Ordinem, remanet sub dissidio.

SUMMARIUM.

- 1 Ordines clericales quot sint?
- 2 Canonistae docent novem esse ordines.
- 3 Angelorum novem Ordines.
- 4 Hierarchia Coelestis debet terrestri conformari.
- 5 Prima Tonsura est ordo secundum Canonistas.
- 6 Canones nominant Primam Tonsuram ordinem clericalem, & num. 9.
- 7 Degradatio datur etiam a prima Tonsura.
- 8 Ordo ibi est, ubi materia, & forma.
- 10 Confirmatus qui non est, tonsurari non potest, neque ordinari.
- 11 Clerici non confirmati sunt male promoti.
- 12 Ordinatus absque prima Tonsura, antequam eam acciperet?
- 13 Tonsuratus non est amplius Laicus, & est capax Ecclesiasticae Jurisdictionis.
- 14 Canonis privilegium gaudet habens primam Tonsuram.
- 15 Prima Tonsura an imprimat characterem in anima?
- 16 Ordo sumitur largo, & stricto modo; ut hic.
- 17 Prima Tonsura non est Ordo secundum Theologos.
- 18 Est dispositio ad recipiendos Ordines.
- 19 Conversi in Religionibus, etsi Laici, gaudent privilegio fori, & Canonis.
- 20 Concilium Tridentinum non nominat primam Tonsuram cum ordinibus.
- 21 Scotistae docent Episcopatum esse verum Ordinem.
- 22 Episcopatus non potest conferri Laico.
- 23 S. Stephano Regi Ungariae collata fuit Jurisdictio Papalis.
- 24 Ordinis que sunt, neque Episcopo, neque Presbytero aservantur.
- 25 Ordinatus ab Episcopo haeretico, vel suspensio sunt valide ordinati.
- 26 Episcopus consecratus iterum consecrari non potest.
- 27 Consecratio Episcopi an sit Sacramentum?
- 28 Vicario Episcopo non de legit ordinationes Clericorum.
- 29 Thomistae negant, Episcopatum esse ordinem per se distinctum. Rationes eorum plures.
- 30 Ordines esse septem traditio Ecclesiae antiqua.
- 31 Scotistarum, & Thomistarum concordandi modus circa ordinem Episcopatus.

De Sacramento Ordinis.

- 32 Diano opinio circa Episcopatum, an sit Ordo.
- 33 Sacerdos qui non est, valide non consecratur Episcopus.
- 34 Patriarchatus, Cardinalatus, & Papatus an sint Ordo.
- 35 Thomistarum opinio ordines esse septem.
- 36 Ordines tot, quot dona Spiritus Sancti.
- 37 Ordines instituti respectu ad SS. Eucharistiam consecrandam, & distribuendam fidelibus.
- 38 Concilia loquuntur de numero Ordinum.
- 39 Septenarius Ordinum numerus apud antiquos Patres.
- 40 Graecorum opinio circa numerum Ordinum.
- 41 Graeci minores ordines non conferunt, excepto Lectoratum.
- 42 Graeci reprehensi ob omissionem trium minorum Ordinum.
- 43 Acolythi antiquitus dicebantur Deputati, ac Ceraferarii.
- 44 Ritualia antiqua Graecorum habent ordines minores.
- 45 Abbatibus Papadopolis opinio de quatuor minoribus ordinibus apud Graecos.
- 46 Bulla Innocentii VIII. quod Graeci conferre debeant omnes quatuor ordines minores.
- 47 Ordines tres tantum admittunt Haeretici.
- 48 Haeticorum dogma, quod Ecclesia non erravit per primos quingentos annos.

Perplexa quidem, sed famosa valde, & digna scitu est subsequens Quaestio, circa quam requisita fuerunt responsa nostrorum Studentium, videlicet Quot sint Ordines? & Quoties eorum numerus? In responsione ad illam, dictum fuit reperiri quinque opiniones inter se discrepantes. Prima est Canonistarum doctum Ordines esse novem. Secunda Scotistarum, volentium esse octo. Tertia Thomistarum doctum Ordines esse septem. Quarta Graecorum auctorantium Ordines esse tantum quinque. Quinta Haeticorum asserentium esse solummodo tres. Singulorum fundamenta omni possibili brevitate sunt hic recensenda.

Prima opinio est Canonistarum, qui docent novem esse ordines, videlicet Primam Tonsuram, Othiarium, Lectoratum, Exorcistatum, Acolythatum, Subdiaconatum, Diaconatum, Presbyteratum, & Episcopatum. Fagnanus tom. 2. in cap. Cum contingat, num. 103. & 104. ubi dicit, quod Hierarchia Ecclesiae militantis instituta est ad similitudinem Hierarchiae Ecclesiae Triumphantis ex S. Dionysio de Eccl. Hier. cap. 6. Sed in caelesti Hierarchia novem sunt ordines Angelorum cap. Principium, §. Omnis Lapis, de Penit. dist. 2. Ergo totidem Ordines esse debent in Ecclesia militanti. Atque ita si septem ordinibus, qui apud omnes Theologos Catholicos in confesso sunt, adjungatur prima Tonsura, & Episcopatus, novem Ordines in Ecclesia Dei sine errore calculi computantur, ut sic Superiori Hierarchiae haec inferior conformetur, ut inquit formaliter Hostien. in cit. cap. Cum contingat num. 6. cum quo transeunt Joannes Andr. Butrius, Cardinalis, & ceteri omnes, Praepositus 2. 1. dist. num. 4. Angelus in Summa Verb. Ord. Navarrus in Man. cap. 22. num. 18. & alii quos cumulat Marchinus de Ordine trad. 1. cap. 7.

Probant autem esse verum Ordinem tum primam Tonsuram, tum Episcopatum. Et quo ad ipsam primam Tonsuram, (quam etiam Psalmistam appellant) sic. Primo per textum unum ex ordinibus Ecclesiae sic. Primo per textum in cap. Cum contingat 11. de Aetate, & Qualit. ubi cum Innocentius Papa Tertius vocat expressè Ordinem clericalem. Secundo 6 per tex. in cap. Non oportet primo 44. dist. ubi dicitur, quod neque ordinatos in sacris, neque in minoribus Lectores, Otharios, aut Psalmistas oportet intrare tabernas, nisi causa necessitatis: Tertio per text. in cap. Cleros 2. 1. dist. & in cap. Perlevis 2. 5. dist.

in quibus nominantur novem gradus Ecclesie, id est septem ordines consecutos, & cum eis Psalms, & Episcopus. Quarto ex Pontificali Romano, in quo post titulos de degradatione ab ordinibus minoribus ponitur titulus de degradatione à prima Tonfura; & extat hæc forma: *Excommunicatus omni Ordine, beneficio, & Privilegio Clericali. Et fufidus in cap. Degradatio de Pœnis in 6. ponitur forma degradandi clericos à quocumque ordine; & dicitur, esse continuandum, usque ad primam Vestem, que datur in collatione Tonfuræ, inque radatur caput ejus, seu tonsatur, ne Tonfura, seu Clericatus vestigium remaneat in eodem. Ergo & ipsa Prima Tonfura est Ordo. Quinto, quia ibi est Ordo, ubi in ejus collatione traditur materia cum forma. Sed dum confertur prima Tonfura traditur Vestis clericalis cum Verbis præscriptis tamquam forma in Pontificali: Ergo est Ordo. Sexto, Nam in eodem Pontificali in Tit. de Clericis faciendis dicitur, loquendo de collatione primæ Tonfuræ: Pro Clericis ordinandis paventur forfices incidendis capillis: Nec non: Quilibet Ordinandorum habere debet suum Superpellicum super brachium sinistrum. Item Ordinandi redeunt ad loca sua. Ergo prima Tonfura est Ordo. Septimo, quia frequenter in Jure Canonico habentes primam Tonfuram dicuntur habere Ordinem clericalem, ut in cap. 1. de Apostatis, in cap. 1. de Vita, & honest. cler. in 6. Et in cap. Edibentius. De servis non ordin. & aliis pluribus. Octavo, quia ex præcepto Ecclesie nullus recipere potest Sacramentum Ordinis, nisi prius receperit Confirmationis Sacramentum. S. Thom. in 4. dist. 24. q. 1. art. 2. qu. 4. Sylvester in Verb. Ordo 2. num. 1. Sed nemo potest initiari prima Tonfura, nisi prius christmate sit confirmatus. Concil. Trident. sess. 23. cap. 4. Ergo prima Tonfura est Ordo. Hinc Sacra Congregatio Concilii aliàs declaravit, initiatum prima Tonfura, christmate prius non suscepto, & postea christmate suscepto, promotum ad alios Ordines, fuisse malè promotum, beneficia minùs legitime acquisivisse, & ad Sacros Ordines non posse ascendere absque Sedis Apostolicæ dispensatione; teste eodem Fagnano, qui eisdem Sacra Congregationis fuit Secretarius in d. cap. Cum contingat, num. 96. de Etate, & Qualit. Nonò, quia si quis Ordines minores susceperit, omiffa prima Tonfura, debet postea eam recipere. Fagnan. in d. cap. Cum contingat, num. 100. & ibi Hostien. & alii. Igitur est Ordo; aliàs posset omitti. Decimo, Tonfuratus non est ampliùs Laicus, sed Clericus, & habet facultatem exercendi Ecclesiasticam Jurisdictionem tam ordinariam, quam delegatam, & obtinendi beneficia. cap. Ex literis, de Transact. Concil. Trid. sess. 23. cap. 6. & gaudet omnibus privilegiis Clericorum. Covarruvias prædic. quæst. cap. 31. sub n. 9. Undecimo, hinc gaudet privilegio Canonis, itaut si quis percusserit clericum habentem primam Tonfuram, sit excommunicatus, & non possit absolvi nisi à Papa. Barbofa in d. cap. Cum contingat num. 10. & ubi Glossa, & DD. Duodecimo, omiffis aliis argumentis, quia Sixtus Papa Quintus in Constitut. 9. r. incip. Sanctum, & Salutare. edita Noni Januarii 1588. ait: Primam Tonfuram imprimere clericalem characterem. Ergo est Ordo, siquidem effectus Sacramenti Ordinis est imprimere characterem in anima ordinati. Et sic sentiunt omnes Canonistæ antiqui, & moderni, quos cumulat Barbofa in eodem cap. Cum contingat numer. 8. de Etate, & Qualit. Garzias de benef. part. 7. cap. 1. numer. 1. & seqq. Vivianus de Jurapatron. part. 2. libr. 6. cap. 1. numer. 3. Rota Romana part. 1. divers. decif. 731. num. 5. & 6. ubi innumeros propè Doctores sit tenentes numerat; & noviffimè Fagnanus in d. cap. Cum contingat, à num. 10. usque ad num. 118. ubi servido stylo hanc tuetur opinionem, & præter supra recensita argumenta, alià plura colligit, & adducit, ibi à studiosis videnda.*

Theologi tamen respondent supradictis argumen-

tis, & ea resolvunt, dicentes, quòd ubi Sacri Canones appellant primam Tonfuram Ordinem, intelligunt non de vero Ordine tamquam Sacramento, sed in altiori significatione de statu quodam clericali, in quo Tonfurati incipiunt servire Deo in functionibus Ecclesie, & distinguuntur à Laicis, sicut dicimus de statu Religiosorum, qui appellatur Ordo; nempe Ordo S. Benedicti, Ordo S. Augustini, S. Domini, S. Francisci, & alii; & tamen hi Ordines Religiosi non sunt Ordines Sacramentales. Hinc degradatio Tonfurati fit ab illo statu clericali, non autem ab Ordine Sacramentali, quod non habet. Nec verum est, quòd datur prima Tonfura cum materia, & forma, prout ceteri Ordines; quia confertur per Oraciones, & præces, non per verba importantia collatione potestatis, ut in aliis Ordinibus minoribus, qui deputant ordinatos ad ministerium pro Sanctissima Eucharistia conficienda, & Sacrificio peragendo; à Tonfura tantùm disponit Tonfuratum ad illa ministeria capefenda; idcirco prima Tonfura non est Ordo, sed dispositio ad suscipiendos Ordines; ut ait Catechismus Romanus de Sacram. Ordinis. num. 13. in illis Verbis: Docere oportet Primam Tonfuram quamdam preparationem esse ad Ordines accipiendos. Ut enim homines ad Baptismum excoisimus, ad Matrimonium sponsalibus preparari solent: ita cum tonfo capillo Deo deditur, tamquam aditus ad Ordinis Sacramentum illi aperitur. Quare dicuntur Tonfurati esse clerici eo modo, quo Novitii appellantur Religiosi, id est quòd sicuti hi sunt in via ad Religionem, ita illi sunt in via ad Ordines. Obligatio autem suscipiendi prius confirmationis Sacramentum est de præcepto Ecclesie, ut sint magis dispositi ad habitum clericalem induendum; participatio autem privilegiorum clericalium tum Canonis, tum fori procedit ex benignitate Ecclesie; quæ illa extendit etiam ad homines Laicos, quales sunt Conversi in Religionibus, qui Ordines clericales non habent. Nec verum est, quòd Sixtus Quintus dicit, primam Tonfuram imprimere clericalem characterem; sed tantummodò appellat eam characterem clericalem, nempe signum, indicium, & notam vite clericalis, per depositionem comæ, & assumptionem habitus clericalis; non autem Ordinem, à quo tantùm imprimitur character. Quòd si quis ordinetur in minoribus omiffa prima Tonfura, adstringitur eam suscipere, ne videatur contemnere præcepta Ecclesie, ac ejus ritus Sacros. Cæterùm talis Tonfura non est Ordo ex eo invincibili argumento, quòd Sacrum Tridentinum Concilium d. sess. 2. cap. 2. nominando minores Ordines, quatuor tantùm, scilicet Acolythum, Exorcistam, Lectorem, & Ostiarum nominavit; at de prima Tonfura nihil dixit, quod non omiffisset, si eam quoque Ordinem minorem esse judicasset. Replacant Canonistæ, noluisse Concilium intrare in hanc quæstionem agitatam inter eos, & inter Theologos; at per hoc non sequi Primam Tonfuram verè, & propriè Ordinem non esse; quòd Theologi negant; quos allegant, & sequuntur Coronius d. lib. 3. contrav. 1. num. 11. Salmanticens. dist. tract. 8. cap. 1. num. 24. Maltrius in 4. Sent. d. tom. 4. dist. 4. num. 12. & Eminen. Card. de Lauræa de Sacram. Ord. d. dist. 4. art. 7. per totum. Et sic est illis, & diffiduum implacabile inter Theologos, & Canonistas. An prima Tonfura sit Ordo? quæ cum Ordinem esse teneant simulque Episcopatum, ajunt Ordines clericales esse novem.

Secundà opinio est Scotistarum, qui affirmant, Ordines esse octo; rejecta enim per eos prima Tonfura, includunt inter Ordines Episcopatum; quem propterea esse verum, & proprium ordinem distinctum à Presbyteratu defendunt, prout faciunt etiam Canonistæ infra citandi sub numer. 28. ex sequentibus fundamentis. Primò ex Epist. 3. decretalis S. Anacleti, ubi docet, duos esse Sacramentum Ordinis à Christo in Ecclesia relictos, Episcopatum, & Presbyteratum. Secundò ex cap. In novo, dist. 21. & ex cap. Om-

16

17

18

19

20

21

nium, dist. 32. in quibus agitur de forma ordinandi Episcopos; & Episcopatus vocatur Ordo. Ergo est Ordo distinctus à Presbyteratu. Tertio Episcopatus non potest conferri Laico. cap. Sacrodotale. cap. Non negamus. cap. Miserum, & cap. Miramur, dist. 61. Et tamen Jurisdicctio Episcopalis, imò etiam Papalis potest Laico conferri, prout de facto collata fuit anno millesimo per Sylvestrum Papam II. Sancto Stephano Regi Ungarorum, quem Legatum suum Apostolicum creavit, cum facultate ordinandi, & insituendi Ecclesias in Provinciis illis, quas ad fidem Catholicam converterat, ut habetur apud Surium tom. 4. in Vita ejusdem S. Stephani die 20. Augusti; & refert Eminen. Cardin. Baronius ad Annum 1000. num. 13. Igitur si sola Jurisdicctio Episcopalis delegari potest Laico, non est delegabile id, quod est Episcopalis Ordinis. Ergo Episcopatus est Ordo. Quarto confirmatur ex eo, quòd neque Papa, neque tota Ecclesia potest auferre ea, quæ sunt Ordinis Episcopos; idèque est Episcopos fit excommunicatus, vel schismaticus, vel hereticus, & spoliatus omni, & quicumque Jurisdictione; tamen si ordinet clericos, & Subdiaconos, Diaconos, aut Presbyteros, hi sunt validè ordinati; & solum egent dispensatione, ut suos Ordines exerceant, non autem ut illos iterùm recipiant. Igitur Ordo Episcopalis est verus Ordo, qui auferri, neque deleri potest ab anima Episcopos. cap. Convenientibus 1. qu. 7. cap. Si quis hereticus, & cap. Omnis ejuslibet 1. qu. 1. cap. Ordinationes 9. q. 1. Conspicuum de hoc argumento est exemplum, quòd legitur in Concilio Niceno II. dist. 7. ubi Tarasius ostendit, Anatolium Patriarcham Constantinopolis, Pyrrhum, Sergium, Petrum Elurum, Petrum Gnafeum, & alios ordinatos ab Episcopis hereticis fuisse receptos ab Ecclesia cum suis ordinibus tamquam validè ordinatos, ea scilicet ratione, quòd Ordinatio est à Deo. Quintò facit, quia Episcopos semel consecratus non potest amplius consecrari. cap. Sicut senex, dist. 68. Curia? Nisi quia Episcopos est Ordo, qui imprimitur in anima ordinati Episcopos indelebiliter. Sextò, quia tum Concilia, tum Jus Canonicum appellat institutionem Episcopos Ordinationem Sacram. cap. Syracusane dist. 28. cap. Qui in aliquo, dist. 51. cap. Nullus in Episcopatum dist. 60. c. Extra conscientiam, dist. 64. cap. Persona dist. 65. cap. Porro, dist. 66. & alii Plures text. ac Concilia relata ab Eminen. Card. de Lauræa d. dist. 7. num. 23. Septimò, quia consecratio Episcopalis est Sacramentum. Ergo est Ordo. Antecedens probatur, quia constat ex rebus, & verbis sensibilibus, & dat gratiam, ut ait Apostolus 1. ad Timoth. 4. Ac etiam imprimi characterem, & idè reitatur non potest. cap. Non licet, dist. 4. Octavo, quia Episcopalis Ordinatio non est ab homine, sed à Deo; ut ex Epist. 2. Sixti I. Ibi: Episcopos iussu Domini institutos esse. Ex S. Anacleto Epist. 3. ibi: Ordo Sacrodotum, & Episcoporum à Deo datus est. Ex Concil. Tridentino sess. 23. can. 6. ibi: Hierarchia Ecclesie constans ex Episcopos, Presbyteris, & aliis Ministris, divina Ordinatione est. Octavo: si Episcopos non est Ordo, potest Episcopos delegare suo Vicario ordinationes Clericorum, & confirmationes Laicorum, & consecrationes Ecclesiarum, ac Altarium. Sed consequens est falsum; ergo & antecedens. Igitur secundùm Scotistas Episcopos est verus Ordo distinctus ab Ordine Presbyteratus, ut ex supradictis, & aliis pluribus argumentis ipsi probant, & insunt, inter quos noviffimè Maltrius d. dist. 4. à num. 8. & seqq. citans Bassolium, Taretum, Nicolaum de Nisse, & Emin. Card. de Lauræa; & his Theologis adherent ferè omnes Canonistæ, quos longa materia cumulat, & eorum fundamenta latiffimè refert Fagnanus in cap. Requisivit. à n. 33. & seqq. de Ordinari ab Episc. qui renunc. Episcopatus tom. 2. pag. mihi 206. Pleniffimè Diana part. 12. tract. 1. resol. 2. quæ in Coordinato ejus opere reposita invenitur tom. 4. tract. 8. resol. 2.

Thomistæ tamen resistunt huic Scotistarum opinioni, & asseverant, Episcopatum non esse Ordinem distinctum à Presbyteratu ex pluribus rationibus; sed præcipuè, quia si esset Ordo distinctus, potest quis Ordinari Episcopos, etsi non Ordinatus Sacerdos, quod est falsum; nam quis potest Ordinari Sacerdos, quamvis non sit Diaconus, vel Subdiaconus, eò quia hi sunt Ordines inter se distincti. Item quia Sacramentum Ordinis dicit specialem potestatem ad consecrandam Eucharistiam, & ad sacrificandum, & ad hunc effectum diriguntur ipsi septem Ordines; Episcopos autem non dirigitur ad hunc finem, scilicet consecrandi Eucharistiam, & Sacrificandi, qui est perfectissimus finis; adeò ut si Episcopos esset Ordo, foret inferior Sacerdotio, uti directus ad actiones minùs perfectas, quam Eucharistiam consecrandam. Item Ordines conferuntur in Sabbato quatuor Temporum, Episcopos in die Dominico. Ergo non est Ordo. Ulteriùs in tota consecratione Episcopos nulla apparet forma, vel materia Sacramenti, per quas imprimatur character. Hinc traditio antiquissima Ecclesie est, quòd Ordines sint tantùm septem; ut ait Diana Coordinatus d. tom. 4. tract. 8. resol. 1. Salmanticenses d. tract. 8. cap. 1. à num. 28. & seqq. & Gonetius alios allegans tom. 5. tract. 7. de Sacram. Ordinis dist. 4. art. 2.

Conatur ex doctiffimis Theologorum plurimi concordare Scotistas, Canonistasque cum Thomistis, dicendo: quòd Episcopos utique est Ordo, atque Sacramentum, sed non distinctum à Sacerdotio; idèque est velut gradus per extensionem Ordinis Sacerdotialis magis perfectus in Episcopos. Ita Sotus in 4. dist. 24. q. 2. art. 2. & 3. & Valquez in 2. part. D. Thom. tom. 3. dist. 240. cap. 5. num. 54. ubi ait, Episcopatum esse sacerdotium perfectum, quòd Sacerdos alios Sacerdotes generat, & ordinare potest; & comparat Episcopatum Viro adultæ ætatis, qui alios homines potest gignere, Sacerdotem verò simplicem esse similem homini juveni, qui alios non potest generare. Emin. Cardin. de Lauræa breviter, sed clare concordat has opiniones d. dist. 4. de Sacram. Ord. num. 57. dicens, quòd quamvis Episcopos sit Ordo, tamen Ordines sunt tantùm septem, quia Sacerdotium sumitur vel in genere, & continet utrumque Ordinem; vel in specie, & comprehendit solum Presbyteratum. Tandem alii pro concordia dicunt, Episcopatum non esse propriè Ordinem, prout est Sacramentum; sed esse Ordinem tamquam officium quoddam habens potestatem ex Dei Ordinatione ad actiones hierarchicas in corpore mystico Ecclesie peragendas, quam potestatem non habent alii inferiores Ordines. Ita S. Thomas in 4. dist. 24. q. 3. art. 2. q. 2. S. Bonavent. in 2. part. dist. 24. art. 2. q. 3. & alii, quos adducit ex Scholasticis, atque Summiffis idem Diana Coordinatus d. tom. 4. tractat. 8. resol. 3. ubi sic concludit, Episcopatum esse Ordinem, sed non totaliter distinctum à simplicis Sacerdotio; sed tantùm partialem, ab ipso particulariter distinctum; quia ex Episcopatu, ut sic, & ex simplicis Sacerdotio, integratur, & perficitur unum Sacrodotium; quia Episcopatus, ut distinctus à simplicis Sacerdotio, est Ordo completus; & perficiens Ordinem Sacerdotii, eò modo, quo potestas absolvendi à peccatis superaddita potestati consecrandi complet, & perficit simplex Sacrodotium. Et sic potestas absolvendi non necessariò ex institutione Christi præsupponit potestatem consecrandi, ut hoc non præsupposita, nequeat illa validè conferri; ita etiam potestas efficiendi Sacerdotes ita necessariò præsupponit Ordinem, & potestatem simplicis Sacerdotii; ut hoc non præsupposita, nequeat illa validè conferri; quia Episcopos est Sacerdos perfectus, secundum, & potens alios Sacerdotes creare. Idem repetit Coronius d. lib. 3. contrav. 1. num. 14. & Layman lib. 5. tract. 11. cap. 3. n. 6. in præ; ubi & ipse sic loquitur. Quare pro conciliatione Doctorum distinguendum est, atque dicendum: Si Episcopos

29

30

32

33

Episcopos

32 scopatus completè accipiatur, includit in se Ordinem Presbyteri; & ideoque distinctus ab eo Ordo censeri non potest. Sin vero accipiatur incompletè secundum potestatem Ordinandi, & confirmandi, qua Ordini Presbyteratus Superadditur; negari non potest, quin sint diversi Ordines. Hæc de secunda opinione.

33 Obiter autem hic plures notarunt, quòd quidquid sit, an Episcopatus sit Ordo de per se distinctus à Sacerdotio, vel partialis tantum ejusdem Sacerdotii; è contra pro certo, & indubitato tenendum est, Archiepiscopatum, Patriarchatum, Cardinalatum, atque Papatum non esse Ordines distinctos ab Episcopatu; quia hi eandem potestatem habent Ordinis, quam Episcopi; non autem ampliorem; etsi excellent, & excedant quoad potestatem Jurisdictionis, quam habent superiores ipsi Episcopi, ut notat Cotonius d. lib. 3. controv. 1. num. 16. & differit Diana part. 12. traç. 1. resol. 4. quæ reperitur in Coordinati operis tom. 4. traç. 8. resol. 4. novissimè Mendezius in Luce Fidei tom. 2. lib. 12. cap. 14. n. 14.

34 Tertia opinio circa numerum, & quantitatem Ordinum est Thomistarum, qui juxta doctrinam S. Thomæ 3. p. in Supplement. q. 37. art. 2. tenent, Ordines esse septem, nempe Presbyteratum, Diaconatum, Subdiaconatum, Acolythatum, Exorcistatum, Lecturatum, & Ostiariatum. Probant autem quidditatem, & convenientiam hujus numeri septenarii Ratione, Conciliorum determinatione, & Sanctorum Patrum nominatione.

35 Ratio est duplex. Prima, quia tot debent esse Ordines, quot sunt dona Spiritus Sancti; nam Spiritus Sanctus eminenter tribuit Ordinat; juxta illud Apostoli Ad. 20. 28. Attendite vobis, & universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei. Igitur donum Scientiæ datur Episcopis, ac Sacerdotibus, qui animarum curam gerere debent, & tenentur populos instruere in doctrina Christiana. Coloss. 3. 16. Verbum Christi habitet in vobis abundanter in omni sapientia, docentes, & commoventes. Donum intellectus elargitur Diaconis, qui prædicant Evangelium. Philip. 4. 7. Et pax Dei, quæ exsuperat omnem sensum custodiatur coram vestra, & intelligentias vestras. Donum Consilii datur Subdiaconis, qui castitatem spontè Deo vovent. 1. Cor. 7. De virginibus præceptum Domini non habeo, consilium autem do, tantquam misericordiam consecutus à Domino, ut sim fidelis. Donum Fortitudinis conceditur Ostiariis, ut fortes sint in expellendis indignis ab Ecclesia. Jerem. 1. 17. Ne formides à facie eorum. Ego quippè dedi te in columnam ferream, & in murum æreum. Donum Scientiæ tribuitur Lectoribus, qui explanare debent legem Dei catechumenis, Col. 1. 10. Fructificantes, & crescentes in Scientia Dei. Donum Pietatis impertitur Exorcistis, qui ut suo munere dignè fungantur, debent vacare piisorationibus, ac jeuniis, juxta illud Marc. 9. 29. Hoc genus (dæmoniorum) in nullo potest exire, nisi in oratione, & jejunio. Donum Timoris Domini instituit Acolythis, qui magis accedunt Sanctuario parantes vasa pro Sacrificio, & de his dictum est Psal. 2. 11. Servite Domino in timore, & exultate ei cum tremore.

36 Altera ratio, & quidem magis propria, & convenientis, quam approbat S. Thomas d. par. 3. q. 37. art. 2. est, quia Ordo institutus est principaliter ad consecrandam, & distribuendam Sanctissimam Eucharistiam; idcirco ad hoc mysterium dignè celebrandum opus est septem generibus ministrorum. Primò: Ut sint, qui consecrent, & sic Sacerdotes. Secundò: Ut sint, qui consecratas species distribuant fidelibus, & sic Diaconi. Tertio: Ut sint, qui deferant panem, & vinum consecrandum, & sic Subdiaconi. Quarto: Ut sint qui vasa sacra præparent, & lumina portent, & sic Acolythi. Quintò: Ut sint, qui arceant dæmones ab animalibus, & de corporibus populi, & sic Exorcistæ. Sextò: Ut sint, qui instruant ru-

des, ac Catechumenos, & sic Lectores. Septimo: Ut sint, qui introducunt dignos in Ecclesia; & expellant indignos, ac infideles, & sic Ostiarii. Ita S. Doctor d. 3. p. q. 37. art. 2. Salmanticenses d. traç. 8. de Sacram. Ord. cap. 1. num. 11. Gonetus d. disp. 2. art. 1. num. 3. & ipse doctissimus Mastrius in 4. Sent. d. disp. 4. n. 5.

37 Secundò probant Thomistæ hunc numerum Ordinum Septenarium ex determinatione Conciliorum. Nam Concilium Romanum sub Sando Sylvestro Papa Anno 325. in capit. 3. nominat hos septem Ordines, incipiendo à Presbytero, & procedendo usque ad Ostiarium. Concilium Carthaginense Quartum sub Stricio Papa Anno 398. capit. 1. (quod habetur in Decreto dist. 23. à capit. 8. seqq.) differit de modo conferendi hos omnes septem Ordines, quos singillatim describit. Et aliis pluribus Conciliis prætermisiss, Concilium Florentinum Anno 1439. & Concilium Tridentinum in sess. 23. capit. 2. nominantur, Ordines ipsos septem; nam in d. cap. 2. ita loquitur Tridentinum: Non solum de Sacerdotibus, sed & de Diaconis Sacrae Littere apertam mentionem faciunt, & quæ maxime in eorum ordinatione attendenda sunt, gravissimis verbis docent, & ab ipso Ecclesie initio sequentium Ordinum nomina, atque uniuscujusque eorum propria ministeria, Subdiaconi scilicet, Acolythi, Exorcistæ, Lectores, & Ostiarii in usu fuisse cognoscuntur.

38 Tertio probatur à Thomistis prædictus Ordo septenarius numerus à Sanctorum Patrum nominatione; nam S. Cornelius Papa, qui Sedem Apostolicam adeptus est Anno 254. in Epistola ad Fabium Antiochenum (quæ est apud Eusebium Hist. lib. 6. cap. 35.) sic de Novato loquitur: Is ergo, qui Evangelium vindicabat, nesciebat in Ecclesia unum Episcopum esse debere, ubi videlicet esset Presbyteros quadraginta sex, Diaconos septem, Subdiaconos septem, Acolythos quadraginta duos, &c. Ecce ab hoc Sanctissimo, & antiquissimo Papa nominatos omnes septem Ordines Clericales. Sed etiam ante illum S. Dionysius de Eccl. Hier. cap. 3. loquens de Ordinat in minoribus ait: Ministrorum hi quidem ad Janus Templi clausas consulant; alii vero aliud quid proprii muneris exequantur. Et S. Ignatius Martyr in Epist. 11. ad Antiochenos. Saluto Sanctorum Presbyterorum collegium: Saluto sacros Diaconos, Hypodiaconos, Lectores, Cantores, Janitores, Laborantes, Exorcistas, Confessores. S. Cajus Pontifex Romanus Anno 296. in Epistola ad Felicem Episcopum, (relata in cap. Illud, dist. 77.) ita de gradibus, per quos ascendebatur ad Sacerdotium, verba facit: Sit primum Ostiarius, deinde Lector, postea Exorcista, inde sacretur Acolythus, demum verò Subdiaconus, deinde Diaconus, & postea Presbyter. De iisdem omnibus loquitur etiam S. Ildorus Hispanensis Episcopus, qui sedere cepit in ea Episcopali sede Anno 596. in Epistola ad Ludifredum, in qua agit de Episcopi, & aliorum Clericorum in Ecclesia Officiis. Igitur, qui scholam Sancti Thomæ sequuntur, jure optimo ajunt, se defendere septenarium numerum Ordinum; tot enim fuerunt in primitiva Ecclesia, & semper servati sunt.

39 Quarta opinio est Græcorum, & Ecclesie Orientalis, in qua afferunt Scriptores, Ordines esse solummodò Quinque, videlicet Lectorum, Hypodiaconum, Diaconatum, Presbyteratum, & Episcopatum, ut differit Morinus de Sac. Ordinat. part. 3. cap. 2. n. 26. Vers. Cæterorum. De hac opinione Ivenim in suo Commentar. Hist. & Dogmat. de Sacramento Dissert. IX. in prima ita loquitur: Quæ de usu septem Ordinum dicta sunt, intelligi non debent in Ecclesia Orientali, nam Primum nullum suppetit argumentum, quo probetur Acolythatum olim fuisse in usu apud Græcos, quippe quòd nullus ex Scripturis Græcis illum recensuerit. Secundò: Nullum etiam reperire est, qui præter Lectorum, alios minores Ordines dixerit fuisse Ordines Ecclesie Orientalis, seu

seu ritus, per quos daretur aliqua potestas spiritualis in Ordine ad Eucharistiam. Igitur profiteretur Græci nullam habere notitiam, nullumque apud illos unquam fuisse usum rituum minorum Ordinum Acolythatus, Exorcistatus, & Ostiariatus; quod etiam innit Menardus in Notis ad lib. Sacramentorum, pag. mibi 315. ubi refert formam, qua utuntur Græci in ordinando Lectore, & subdit: Quandoquidem minores alios conferre non solent. Hoc idem aditupulatur Gonzalez in Comment. ad e. Cum secundum. 9. De Tempore Ordinis, numer. 5. his verbis: Primum enim minores gradus, videlicet Acolythi, Exorcistæ, & Ostiarii ipsi (Græci) non conferunt, tantum enim gradus Lectoris, & Psalmsistæ administrant.

40 Porro Magrius in suo Sacro Dictionario Verb. Anagnosta, reprehensibilem fatetur hanc trium prædictorum minorum Ordinum omissionem, & non usum, dicens: At non est dubium in cana Græcorum Ecclesia prædictos fuisse. Nam de Ostiario sic loquitur S. Dionysius. Ministrorum hi quidem ad Janus Templi clausas consulant; alii vero aliud quid proprii muneris exequuntur. De Eccl. Hier. c. 3. De Exorcistis Dicit Ignatius Martyr. Saluto Lectores, Cantores, Ostiarii, Exorcistæ. Epist. ad Antiochenos. De eisdem Laodicænum Concilium; Non debere exorcizantibus munus assumere ad Episcopos non probetur. Can. 26. Ex his Patrum antiquorum Ecclesie Orientalis scriptis habetur expressa mentio de Exorcistis, & Ostiariis, adeo ut non videretur dubitandum nisi de Acolythi; at hi in primitiva Ecclesia Græca vocabantur Deputati, seu Cæroferarii; ut notat idem Magrius in Verb. Deputatus subdens, quòd Simeon Thesalonicensis in Dialog. de Myser. Eccl. miratur, ob solutum esse inter Græcos Acolythi officium; ait enim: Sunt & alia Deputati, & Cæroferarii officia, quæ ante Ordinationem Lectoris celebrantur, quæ sanè, nescio, cur non exercentur. An Ecclesia verò Thesalonicensium paulo ante in usu erat, & in antiquis Ritualium exemplaribus scripta reperiebantur. Hoc idem testatur Rituum Orientalis Ecclesie studiosissimus Petrus Arcudius lib. 5. concord. cap. 9. Imò addit ipsemet Magrius in præd. Verb. Anagnosta, Romæ in Ecclesia S. Athanasii Græcorum Collegii fuisse expertum esse, hæc antiqua Ritualia observari in praxi ab Episcopis illius Ritus; & vidisse eisdem Episcopos Græcos conferre Ordinem Acolythi separatim à Subdiaconatu.

41 Hæc in re celeberrimus in hoc nostro Publico Gymnasio Patavino Sacrorum Canonum Interpres Abbas Papadopoli in suis Prænotionibus Mytagogicis Respons. 1. num. 7. asseverari posse autumat, vel cum Arcudio lib. 6. cap. 10. quatuor minores Ordines fuisse in usu in antiqua Ecclesia Orientali, sed cessasse ante Photianum Schisma, quod emerit Anno 858. dum Photius ex ministro à Secretis Imperatoris Michaelis III. se intrusit in Episcopalem Sedem Constantinopolitanam, expulso injustè Antistite Ignatio, ut narrat Spondanus in Epitome ad d. Annum 858. ipse enim Photius totam illam Ecclesiam, ac ejus Sacros Ritus pervertit, & confudit. Vel cum Christophoro Campano Cononarcha Ghilopinandum fore, tres minores Ordines, modò neglectos apud Græcos, esse immittos, & adnexos Ordinationi Lectoris, itaut unà cum isto Ordine reliqui tres conferantur.

42 Quidquid sit de præenarrata trium minorum Ordinum omissione, de qua loquimur infra Decif. XVIII. numer. 2. certum est hanc quartam Græcorum opinionem de numero Ordinum esse etiam apud ipsos impracticabilem; siquidem extat Bulla Innocentii Papæ VIII. emanata Anno 1254. Quæ incipit: Sub Catholicæ. In Bullarii Romani tom. 1. pag. mibi 103. in qua §. 19. Summus Pontifex ita præcipit, & mandat Græcis Episcopis: Ad hæc volumus, & expressè præcipimus, quòd Episcopi Græci septem Ordines secundum morem Ecclesie Romanæ de cætero conferant, cum bucuque tres de minoribus circa Ordinandos neglexisse, vel prætermisisse dicantur. Illi tamen, qui jam sunt taliter Ordinati per eos, propter viciniam ipsorum multitu-

dinem, in se susceptis Ordinibus tolerentur. Hanc eandem Pontificiam Constitutionem ponit per extensum Pax Jordanus in suis Elucubratis. tom. 2. in fine ad pag. 590. & ad ejus executionem, ac obedientiam teneant Episcopi Græcos, qui communionem habent cum Sancta Apostolica Sede, nemo est, qui dubitet: pro ut ei obedire, & illam exequi, se vidisse testatur Magrius ubi supra in Verb. Anagnosta, Græcos Antistites, ipsos quatuor minores Ordines ad præscriptum Romanæ Ecclesie conferendo.

43 Quinta tandem opinio est Hæreticorum asserentium tres tantum esse Ordines Ecclesie, Episcopatum, Presbyteratum, & Diaconatum, quia hos tres tantum reperit in Scriptura Sacra nominatos, ut scribit Emin. Card. Bellarminus lib. 1. de Clericis c. 11. quem refert Cotonius d. lib. 3. controv. 1. num. 7. Cæterum aberrant à fide, quæ sulcitur non sola Scriptura Sacra, sed etiam Apostolicis Traditionibus, per quas Sancta Catholica Ecclesia edocta est, usque ab ejus initio septem fuisse Ordines, tres majores, ac quatuor minores, ut loquitur Concilium Tridentinum d. sess. 23. cap. 2. Et equidem Novatores inexcusabiles sunt de hujusmodi errore; ipsi enim docent tamquam fidei suæ dogma indubitatum, quòd primitiva Ecclesia duravit Sancta, incorrupta, & omnis erroris expertis annis post Christum circiter quingentis, ut notat Richardus Aridekim in sua Theologia Tripartita tom. 1. traç. 2. cap. 1. Vers. Secundo docent, nec non Jacobus Tirinus in Indice Controversiarum Fidei Controv. 5. num. 2. subdens, eosdem hæreticos asserere, solummodò post S. Gregorium Magnum Ecclesiam deficere cœpisse in veritate, quòd etiam opinatum esse Illiricum, & Lutherum, & alios Novantes scribit Cornelius à Lapide 2. Thesalon. 2. Vers. 11. Quæ assertio, etsi quoad hanc suppositam deficientiam falsa sit, nihilominus, cum juxta eorum principia admittant, esse veræ fidei, & veritatis conforme quidquid docuit Ecclesia, & scriperunt Sancti Patres quingentis illis primis annis, non abque pertinacia, & errore negare possunt numerum Septenarium Ordinum Clericalium, atrenta multiplicitate testimoniorum circa eundem numerum, resultantem ex Conciliis Sacris, & ex Epistolis SS. Dionysii, Ignatii Martyris, Cornelii, Cypriani, Augustini, & aliorum Summorum Pontificum, quos supra recensimus numer. 38. & 39. qui omnes pie, ac sanctè vixerunt, ac eximia eruditione, & doctrina Ecclesiam gubernarunt intra cursum eorundem quingentorum annorum.

DECISIO IV.

ARGUMENTUM.

Disputatur, An valida sit Ordinatio per saltum, suscipiendo scilicet Ordines superiores omisiss inferioribus? Distinguitur circa consecrationem Episcopi, qui invalide consecratur omisso Sacerdotio; & circa Ordinationem Presbyteri, qui valide, sed illicite ordinatur, si alios Ordines omittat. Exempla, Rationes, & Auctoritates, quæ videntur suffragari promotioni ad Ordines per saltum. Earum resolutio. An Episcopus possit dispensare cum promissis per saltum? Variæ DD. opiniones, quæ foderè distinctionis concordantur.

SUMMARIUM.

- 1 Ordinatio per saltum an sit valida?
- 2 Episcopus Ordinari non potest, qui non est Sacerdos.
- 3 Sacerdotium ubi non est, ibi Episcopalis character esse non potest.
- 4 Laicus an possit consecrari Episcopus?
- 5 Diaconus factus Episcopus an possit ordinare Diaconos?